

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **NUTRICIÓ**

Coordinació: ODRIOZOLA SERRANO, ISABEL ANDREA

Any acadèmic 2019-20

Informació general de l'assignatura

Denominació	NUTRICIÓ			
Codi	102226			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Ciència i Tecnologia d'Aliments	2	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	2		1
Coordinació	ODRIOZOLA SERRANO, ISABEL ANDREA			
Departament/s	TECNOLOGIA D'ALIMENTS			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 60 Hores no presencials: 90			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/lloc	<p>Isabel A. Odriozola Serrano (coordinadora) Centre: Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària Departament: Tecnologia d'Aliments Despatx: 2.1.09.2 Telèfon: 973702616</p> <p>Gemma Oms Oliu Centre: Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària Departament: Tecnologia d'Aliments Despatx: 2.1.09.2 Telèfon: 973702671</p>			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ODRIOZOLA SERRANO, ISABEL ANDREA	isabel.odrizola@udl.cat	5,2	
OMS OLIU, GEMMA	gemma.oms@udl.cat	2,6	

Informació complementària de l'assignatura

L'alimentació és un procés voluntari lligat a la cultura dels diferents grups ètnics. En canvi, la nutrició és un procés involuntari i inconscient que ve condicionat pel metabolisme de cada organisme. Aquesta assignatura aporta els coneixements sobre l'aprofitament dels diferents components dels aliments, els nutrients, i tots els processos relacionats. L'assignatura també exposa la importància que té una alimentació correcta, amb una aportació equilibrada de nutrients, com a base d'un bon estat de salut dels éssers humans, i permet fer una diferenciació clara entre alimentació i nutrició.

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'estudiant, al superar l'assignatura, ha de ser capaç de:

- Saber a nivell metabòlic la utilització, modificació i eliminació dels nutrients en l'organisme humà.
- Conèixer els factors que influeixen en la nutrició humana.
- Saber els canvis de necessitats nutritives en relació al creixement corporal, la regeneració i reparació de teixits, el sexe i l'edat de l'individu.
- Saber promoure l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables.
- Saber incorporar ràpidament els avenços científics en Nutrició al propi camp professional.

Competències

Competències generals

Es garantiran, com a mínim, les següents competències bàsiques:

CG2: Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que acostumen a demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins del seu àrea d'estudi.

CG3: Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.

CG4: Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CG5: Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

A més, el graduat ha de ser capaç de:

CG6: Analitzar situacions concretes, definir problemes, prendre decisions i implementar plans d'actuació en la recerca de solucions.

CG8: Seleccionar i fer anar les fonts d'informació escrites i informatitzades disponibles relacionades amb l'activitat professional.

CG9: Utilitzar les eines informàtiques i de la comunicació existents com a suport pel desenvolupament de la seva activitat professional (competència estratègica UdL)

CG10: Treballar sol i en equip multidisciplinar.

CG11: Entendre i expressar-se en la terminologia adient.

CG12: Presentar correctament informació de forma oral i escrita (competència estratègica UdL)

CG15: Reciclar-se en els nous avanços tecnològics mitjançant un aprenentatge continu.

CG18: Tenir un esperit crític i innovador.

Competències específiques

El graduat en Ciència i Tecnologia d'Aliments després de finalitzar els seus estudis haurà adquirit els següents coneixements i competències:

CE6: Saber plantejar i resoldre problemes aplicant correctament els conceptes adquirits a situacions concretes.

CE7: Conèixer els nutrients bàsics, el seu metabolisme i la seva funció en el cos humà.

CE8: Conèixer els conceptes bàsics relacionats amb la despesa d'energia, els càlculs energètics i els requeriments energètics recomanats en les diferents etapes de la vida.

CE9: Conèixer i comprendre els sistemes de digestió, absorció, transport i excreció de nutrients.

CE10: Contextualitzar els conceptes bàsics de la nutrició humana amb altres ciències i disciplines afins, en particular en els processos de fabricació d'aliments.

CE13: Conèixer la metodologia pel desenvolupament d'aliments funcionals.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1.-Introducció: Introducció de l'alumne en l'àrea de coneixement i en la interdisciplinarietat de l'assignatura. Conceptes de Nutrició, Alimentació i Dietètica. Concepte de Nutrient i Valor Nutritiu dels aliments. Camps de la Nutrició. Nutrició Comunitària. Nutrició Clínica.

Tema 2.-Organisme Humà: Creixement corporal i necessitats nutritives. Canvis en funció de l'edat i del sexe. Mesura de la composició corporal.

Tema 3.-Bases bioquímiques i fisiològiques de la nutrició: Bases bioquímiques, bases fisiològiques i bases endocrines de la Nutrició. Emmagatzemament de nutrients.

Tema 4.-Energia: contingut energètic dels aliments. Necessitats energètiques del cos humà i la seva mesura. Regulació de la ingesta calòrica.

Tema 5.-Hidrats de carboni: Tipus de hidrats de carboni. Fonts alimentaris. Digestió, absorció i metabolisme. Regulació glucèmia. Sucre alcohol.

Tema 6.-Fibra Alimentària: Components de la fibra dietètica. Tipus de fibra dietètica. Efectes fisiològics. Efecte en algunes patologies.

Tema 7.-Lípids: Tipus de lípids. Fonts alimentàries. Digestió, absorció i metabolisme. Funcions i necessitats.

Tema 8.-Proteïnes: Estructura de les proteïnes. Fonts alimentàries. Digestió, absorció i metabolisme. Funcions de les proteïnes. Qualitat de les proteïnes. Requeriments.

Tema 9.-Aigua i electròlits: Quantitat i distribució de l'aigua corporal. Regulació dels compartiments cel·lulars. Balanç hídric. Regulació de la ingesta. Excreció d'aigua. Absorció i funcions de l'aigua. Electròlits: sodi, potassi i clorur.

Tema 10.-Vitamines: Concepte i classificació. Digestió i metabolisme. Funcions biològiques. Requeriments. Deficiència i Toxicitat. Fonts de vitamines.

Tema 11.-Elements minerals: Concepte i classificació. Digestió i metabolisme. Funcions biològiques. Requeriments. Deficiència i Toxicitat. Fonts de vitamines.

Activitats pràctiques

- 1).-Càlcul de les necessitats energètiques i nutricionals de l'individu
- 2).-Desenvolupament d'aliments funcionals.

Eixos metodològics de l'assignatura

Tipus d'activitat	Descripció	Activitat presencial alumne		Activitat no presencial alumne		Avaluació	Temps total/ECTS
		Objectius	Hores	Treball alumne	Hores	Hores	Hores
Lliçó magistral	Classe magistral (Aula. Grup gran)	Explicació dels principals conceptes	42	Estudi: Conèixer, comprendre i sintetitzar coneixements	50	4	96/3.84
Problemes i casos	Classe participativa (Aula. Grup gran)	Resolució de problemes i casos		Aprendre a resoldre problemes i casos			
Seminari	Classe participativa (Grup mitjà)	Realització d'activitats de discussió o aplicació	18	Resoldre problemes i casos. Discutir	28	8	54/2.16
Laboratori	Pràctica de Laboratori (Grup mitjà)	Execució de la pràctica: comprendre fenòmens, mesurar...		Estudiar i realitzar Examen			
Aula d'informàtica	Pràctica d'aula d'informàtica (Grup mitjà)	Execució de la pràctica: comprendre fenòmens, mesurar...		Estudiar i Realitzar memòria			
Pràctiques de camp	Pràctica de camp (Grup mitjà)	Execució de la pràctica: comprendre fenòmens, mesurar...		Estudiar i Realitzar memòria			
Visites	Visita a explotacions o indústries	Realització de la visita		Estudiar i Realitzar memòria			
Activitats dirigides	Treball de l'alumne (individual o grup)	Orientar a l'alumne en el treball (en horari de tutories)		Realitzar un treball bibliogràfic, pràctic, etc.			
Altres							
Totals			60		78	12	150/6

Sistema d'avaluació

Tipus d'activitat	Activitat d'Avaluació		Pes qualificació
	Procediment	Número	
Lliçó magistral	Proves escrites sobre la teoria del programa de l'assignatura	2	35+35
Seminari	Proves escrites o orals	3	10+10+10
Total			100

La nota s'obindrà a partir de la mitja aritmètica obtinguda a partir de les qualificacions obtingudes per l'alumne en els diferents activitats proposades.

Es realitzaran 2 exàmens parcials de la part teòrica, amb preguntes tipus test i preguntes llargues. L'alumne ha de superar cadascun dels parcials amb una nota mínima de 5 sobre 10. Els parcials suspesos s'hauran de recuperar realitzant un prova escrita.

Es realitzaran 2 parcials de la part pràctica (necessitats energètiques i proteiques). L'alumne ha de superar cadascun d'ells amb una nota mínima de 5 sobre 10. Els parcials suspesos s'hauran de recuperar.

La presentació de l'activitat sobre aliments funcionals és obligatòria per aprovar l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

BENDER, A.E. (1995). *Fundamentos de Nutrición y Metabolismo*. Ed. Acribia, Zaragoza.

HERCBERG, H.; DUPIN, H.; PAPOZ, L., y GALAN, P. (1988) *Nutrición y Salud Pública*. Ed. De Aula Medica, Madrid.

HERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, M. y SASTRE GALLEGO, A. (1999). *Tratado de Nutrición*. Ed. Díaz de Santos, S.A., Madrid.

LINDER, M. C. (1988). *Nutrición. Aspectos bioquímicos, metabòlicos y clínicos*. Ed. Eunsa, Pamplona.

MATAIX, J. coord. (1993). *Nutrición y Dietética. Aspectos sanitarios. Tomos 1 y 2*. Ed. Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos, Madrid.

Bibliografia complementària

ALEMANY LAMAÑA, M. (1992). *Obesidad y Nutrición*. Ed. Alianza Editorial, Madrid.

BIESALSKI, H.K., GRIM, P. (2007). *Nutrición*. Ed. Médica Panamericana, S.A. Madrid.

Adaptacions a la metodologia degudes al COVID-19

Activitats d'aprenentatge

Tipus d'activitat	Descripció	Activitat presencial Alumne		Activitat no presencial Alumne		Avaluació Hores	Temps total	
		Objectius	Hores	Treball alumne	Hores		Hores	ECTS
Lliçó magistral	Classe magistral (Aula. Grup gran)	Explicació dels principals conceptes	38	Estudi: Conèixer, comprendre i sintetitzar coneixements	48	2	88	3.52
Problemes i casos	Classe participativa (Aula. Grup gran)	Resolució de problemes i casos		Aprendre a resoldre problemes i casos				

Seminari	Classe participativa (Grup mitjà)	Realització d'activitats de discussió o aplicació	18	Resoldre problemes i casos. Discutir	28	6	52	2.08
Laboratori	Pràctica de Laboratori (Grup mitjà)	Execució de la pràctica: comprendre fenòmens, mesurar...		Estudiar i Realitzar memòria				
Aula d'informàtica	Pràctica d'aula d'informàtica (Grup mitjà)	Execució de la pràctica: comprendre fenòmens, mesurar...		Estudiar i Realitzar memòria				
Pràctiques de camp	Pràctica de camp (Grup mitjà)	Execució de la pràctica: comprendre fenòmens, mesurar...		Estudiar i Realitzar memòria				
Visites	Visita a explotacions o indústries	Realització de la visita		Estudiar i Realitzar memòria				
Activitats dirigides On-line	Treball de l'alumne (individual o grup)	Aprofundir en els conceptes teòrics de l'assignatura	4	Realitzar un treball bibliogràfic, pràctic, etc.	4	2	10	0.40
Altres								
Totals			60		80	10	150	6.0

Adaptacions al pla de desenvolupament degudes al COVID-19

Las classes teòriques i els seminaris s'impartiran per videoconferència.

Els estudiants faran ús del campus virtual per a l'entrega de seminaris i activitats dirigides

Degut a la cancel·lació de les classes presencials s'han afegit hores de treball per a la resolució d'activitats dirigides sobre conceptes teòrics de l'assignatura.

Adaptacions a l'avaluació degudes al COVID-19

Tipus d'activitat	Activitat d'Avaluació		Pes qualificació (%)
	Procediment	Numero	
Lliçó magistral	Proves escrites sobre la teoria del programa de l'assignatura	2	30+25
Problemes i casos	Lliuraments o proves escrites sobre problemes i casos	5	

Seminari	Proves escrites o orals	3	10+10+15
Laboratori	Lliurament de memòries, proves escrites o orals		
Aula informàtica	Lliurament de memòries. Proves escrites o orals.		
Pràctiques de camp	Lliurament de memòries. Proves escrites o orals		
Visites	Lliurament de memòries. Proves escrites o orals.		
Activitats dirigides	Lliurament del treball		10
Altres			
Total			100

Observacions

La nota s'obindrà a partir de la mitja aritmètica obtinguda a partir de les qualificacions obtingudes per l'alumne en els diferents activitats proposades.

Es realitzaran 2 exàmens parcials de la part teòrica, amb preguntes tipus test. L'alumne ha de superar cadascun dels parcials amb una nota mínima de 5 sobre 10. Els parcials suspesos s'hauran de recuperar realitzant un prova escrita.

Es realitzaran 2 parcials de la part pràctica (necessitats energètiques i proteiques). L'alumne ha de superar cadascun d'ells amb una nota mínima de 5 sobre 10. Els parcials suspesos s'hauran de recuperar.

La presentació de l'etiqueta d'un aliment funcional és obligatòria per aprovar l'assignatura.

No és obligatòria la presentació d'activitats dirigides sobre conceptes teòrics de l'assignatura (activitats amb entrega on-line dels temes d'Aigua i electròlits, Vitamines i Minerals)